

NICOLAE-ȘERBAN TANAȘOCA

Tanașoca Nicolae-Șerban, filolog și istoric, născut la 03.10.1941, la București, din părinți aromâni. **Formație** : licențiat (1964) și doctor (1979) în filologie clasică (greacă și latină) al Universității București. Specializat, prin activitatea de cercetare, în cadrul Institutului de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române, în bizantinologie și balcanologie. **Cariera științifică și universitară**: cercetător științific (din 1964), director (1997-1999 ; 2008 - în continuare) la Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române; conferențiar universitar (bizantinologie, literatură comparată, limbă greacă) la Catedra de limbi clasice a Universității București (1993-1994) ; profesor universitar (din 1997) la Catedra de Istoria și Teoria Artei, asociat și la Catedra UNESCO de Studii Aprofundate Sud-Est Europene din cadrul Universității Naționale de Arte București (literatură generală și comparată, clasicism greco-roman, bizantinologie și balcanologie), șeful Catedrei de Istoria și Teoria Artei (2004-2006). A participat la reuniuni științifice internaționale și a conferențiat pe teme de bizantinologie și balcanologie la București, München (1972), Dubrovnik (1974), Praga (1977), Strasbourg (1979), Viena (1981), Sofia (1985), Paris (1998, 2002), Fribourg (1991), Salonic (1996), Atena (1998, 2007, 2008), Roma și Napoli (2000).

Activitate științifică. A contribuit substanțial la editarea izvoarelor bizantine ale istoriei românilor, a publicat, în volume și periodice științifice și culturale românești și străine, studii, articole, recenzii critice privind cultura clasică greco-romană, literatura bizantină, istoria relațiilor româno-bizantine, istoria romanității balcanice (în special istoria statului Asăneștilor și istoria aromânilor), istoria României moderne, istoria studiilor balcanice. **Principalele volume** : *Fontes Historiae Daco-Romanae, III. Scriptores Byzantini saec. XI-XIV*, București, 1975, XXXI + 569 p. (în colaborare cu Al.Elian) și *IV. Scriptores Byzantini et acta saec. III-XV*, București, 1982, XII + 586 p. (în colaborare cu H.Mihăescu, T.Teoteoi, R.Lăzărescu), *Literatura Bizanțului*, antologie de studii despre literatura bizantină, București, 1971, 468 p., Platon, *Menexenos*. Introducere, text și traducere, comentarii, București, ²2000, 125 p. *Balcanologi și bizantiniști români*, București, 2002, 231 p., *Bizanțul și românii. Eseuri, studii, articole*, București, 2003, 238 p., *Unitate romanică și diversitate balcanică, Contribuții la istoria romanității balcanice*, București, 2004, 324 p. (în colaborare cu Anca Tanașoca), *Balcanologie și politică în România secolului XX. Victor Papacostea în documente din arhivele Securității și din arhiva personală*, Editura Bibliotecii Metropolitane București, București, 2009, 323 p. (volumul II din colecția „Biblioteca de studii și cercetări sud-est europene”, publicată de Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române și Biblioteca Metropolitană București) ; *Creație și tradiție literară bizantină. studii și texte*, București, Editura UNARTE, 2011, 293 p., *Atitudini, evocări, confesiuni*, 300 p. (publicistică, pregătit pentru tipar). **A tradus** în românește (din franceză, germană, neogreacă) lucrări științifice importante din domeniul bizantinologiei (Paul Lemerle, *Istoria Bizanțului*), filosofiei (Christos Yannaras, *Heidegger și Areopagitul*) și balcanologiei (Max-Demeter Peyfuss, *Chestiunea*

aromânească și politica Austro-Ungariei, Georgios Prevelakis, *Balcanii. Geopolitică și cultură*) și a însoțit de bogate comentarii erudite traduceri din literatura bizantină (*Dighenis Akritas, Alexiada* Anei Comnena, **Cronografia** lui Mihail Psellos). A prefațat traduceri din literatura bizantinologică (Hélène Ahrweiler, *Ideologia politică bizantină*, Dimitri Obolensky, *Un Commonwealth medieval: Bizanțul*). A inițiat și redactat, împreună cu E. Stănescu, publicația *Études Byzantines et Postbyzantines, I*, București, 1979, 309 p., devenită organul Societății Române de Studii Bizantine. A îngrijit ediția română a lucrării lui Christian Cannuyer, *Casele regale și suverane din Europa*, București, 1996, 255 p., a prefațat și însoțit de comentarii istorice volume de texte ale lui Gh. Tătărescu (*Mărturii pentru istorie*, ediție întocmită de Sanda Tătărescu-Negropontes, București, 1996, LXIV p. (ampla prefață a fost apreciată de critici drept prima micromonografie obiectivă consacrată omului de stat liberal) + 551 p., *Regimul electoral și parlamentar în România*, București, 2004 (versiunea românească a tezei de doctorat a lui Gh. Tătărescu, Paris, 1912, traducător: Delia Razdolescu) și Take Ionescu (*Amintiri. Discursuri pentru România Mare*, București, 2005, 398 p.). **Premii, distincții** : Premiul „Vasile Pârvan” al Academiei Române pe anul 1975 pentru lucrarea *Fontes Historiae Dacoromanae*, III (în colaborare cu Al. Elian), Premiul Fundației „Andrei Șaguna” din Constanța pentru întreaga activitate de cercetare în domeniul istoriei romanității balcanice, Premiul „Nicky Chryssoveloni” al Fundației Magazin Istoric, 2011, pentru volumul *Balcanologie și politică în România secolului XX. Victor Papacostea în documente din arhivele Securității și din arhiva personală*, Editura Bibliotecii Metropolitane București, București, 2010), 323 p. (volumul II din colecția „Biblioteca de studii și cercetări sud-est europene”, publicată de Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române și Biblioteca Metropolitană București), Crucea Casei Regale a României. **Societăți savante și de cultură, Comisii naționale, Comitete de redacție din care face parte**: Președintele Comitetului Național Român al Asociației Internaționale de Studii Sud-Est Europene, Directorul revistei *Revue des études sud-est europeennes*, editate de Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române, membru în Comitetul director al Societății române de studii bizantine, membru în Societatea Română de Studii Clasice, Prim-Vicepreședinte al Societății de Cultură Macedoromâne, membru în Comisia Patristică a Patriarhiei Române (pentru editarea, traducerea și cercetarea operei Părinților și Scriitorilor Bisericești), membru în Comitetul de redacție al revistei de cultură și spiritualitate românească *Tabor*, editate de Mitropolia Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului, Fundația Credință și creație. În amintirea Doamnei Zoe Dumitrescu-Bușulenga-Maica Benedicta, Mănăstirea Putna (membru în Comitetul director), cercetător acreditat la Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității.